

กระทรวงศึกษาธิการ
MINISTRY OF EDUCATION

รายงาน

นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.4 การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ
(SKILL CERTIFICATE) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม
เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเชียงราย

งานสนับสนุนการตรวจราชการ
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล

57/33 หมู่ 22 ถ.เวียงบูรพา ต.รอบเวียง
อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57000

นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

นโยบาย	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา	
๑.๑ พัฒนาวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	สพฐ. / สอศ. / สกร. / ก.ค.ศ.
๑.๒ พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง โอน ย้ายของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภาค ที่ตรงกับความสามารถของตนเอง เน้นพิจารณาด้วยความโปร่งใสและไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน	สพฐ./ สอศ., /สกร., /สช. / ก.ค.ศ.
๑.๓ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม	สป. / สพฐ. / สอศ. / สกร. / สช. / ก.ค.ศ.
๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม	สพฐ. / สอศ. / สช.
๒. นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง	
๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียน ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา	สพฐ. / สอศ./สกร./สช.
๒.๒ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ	สพฐ.
๒.๓ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต ให้เป็นรูปธรรม	สพฐ. / สอศ. / สกร. / สช.
๒.๔ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ	สอศ. / สช. / สกร. / สกศ.
๒.๕ การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย	สพฐ. / สอศ. / สกร. / สช.
๒.๖ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)	สพฐ. / สอศ. / สกร.

แบบเก็บข้อมูลติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

นโยบายที่ ๘ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๘.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

การดำเนินงานเพื่อจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพในสถานศึกษาของจังหวัดเชียงราย เน้นไปที่การสร้างโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่สำคัญในการประกอบอาชีพ โดยมีการจัดอบรมและการพัฒนาสมรรถนะต่าง ๆ ได้แก่ การเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill), การเพิ่มสมรรถนะ (Upskill), และการทบทวนทักษะ (Reskill) ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมที่หลากหลาย เช่น การตัดผมชาย การทำอาหารและเบเกอรี่ การเกษตร และการทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะในสาขาต่าง ๆ เช่น การจัดการธุรกิจขนาดเล็ก การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า การประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ และการเป็นบาริสต้าหรือบาร์เทนเดอร์ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ

ระบบการวัดผลถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้รองรับมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมแรงงานเชียงรายและสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการร่วมมือจัดอบรมและช่วยผลักดันให้ระบบการวัดผลมีมาตรฐานและได้รับการยอมรับในวงกว้าง

อย่างไรก็ตาม มีปัญหาอุปสรรค เช่น การขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ รวมถึงขาดการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาคือการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น และปรับปรุงระบบการวัดผลอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จสำคัญคือ ความร่วมมือจากทุกฝ่าย การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ การใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๑) การอบรมอาชีพเสริมเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียน

๑. การตัดผมชาย:

- มีการเชิญวิทยากรช่างตัดผมชายมาให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการตัดผมชายในโรงเรียน

๒. การทำอาหารและเบเกอรี่:

- มีการอบรมการทำอาหารและเบเกอรี่จากสถาบันพัฒนาสตรีเชียงราย ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะการทำอาหารให้กับนักเรียน

๓. การจับจ๊อบผ้า:

- มีการอบรมการจับจีบผ้าจากวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย เพื่อเสริมทักษะด้านการตัดเย็บและการออกแบบเสื้อผ้า

๔. การเกษตร:

- มีการอบรมการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การปลูกพืชตามฤดูกาลและการเลี้ยงไก่กระดุกดำ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับอาชีพในอนาคต

๕. การทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น:

- มีการอบรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โดยมีวิทยากรในท้องถิ่นให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์

๖. การฝึกปฏิบัติจริง:

- มีการสนับสนุนการฝึกปฏิบัติจริงในองค์กร เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการทำงานจริง

๗. การอบรมด้านการชงชาและกาแฟ:

- มีการอบรมการชงชาและกาแฟ เพื่อเสริมสร้างทักษะในด้านการบริการและการทำเครื่องดื่ม

๒) การพัฒนาสมรรถนะอาชีพให้แก่กลุ่มผู้เรียน การอบรมอาชีพระยะสั้น

๑. การอบรมด้านการจัดการธุรกิจขนาดเล็ก:

- เนื้อหา: หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจขนาดเล็ก รวมถึงการวางแผนธุรกิจ การตลาด การจัดการการเงิน และการสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันในตลาด
- สถานที่: ไม่มีการระบุสถานที่เฉพาะในเอกสาร

๒. การเป็นช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า:

- เนื้อหา: สอนทักษะการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เช่น ทีวี ตู้เย็น และเครื่องซักผ้า โดยเน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้
- สถานที่: ไม่มีการระบุสถานที่เฉพาะในเอกสาร

๓. การประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ:

- เนื้อหา: เน้นการสอนการทำอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ รวมถึงการเลือกวัตถุดิบ การปรุงอาหาร และการนำเสนออาหารที่ดีต่อสุขภาพ
- สถานที่: ไม่มีการระบุสถานที่เฉพาะในเอกสาร

๔. การอบรมอาชีพเบเกอรี่:

- เนื้อหา: สอนการทำขนมเบเกอรี่ เช่น เค้ก ขนมปัง และขนมหวาน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถทำขนมที่มีคุณภาพและสามารถขายได้
- สถานที่: โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ณจันท์ จังหวัดเชียงราย

๕. การอบรมหลักสูตรบาร์ิสต้าและบาร์เทนเดอร์:

- เนื้อหา: มุ่งเน้นการสอนทักษะการทำกาแฟ การบริการในร้านกาแฟ และการทำเครื่องดื่มต่างๆ ซึ่งเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน
- สถานที่: สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๖. การอบรมอาชีพช่างเสริมสวย:

- **เนื้อหา:** มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการเสริมสวย เช่น การตัดผม การทำเล็บ และการแต่งหน้า โดยเน้นการปฏิบัติจริง
- **สถานที่:** โรงเรียนเอกชนนอกระบบจังหวัดเชียงราย

๗. การอบรมอาชีพเกษตรกรกรม:

- **เนื้อหา:** สอนเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืน การปลูกพืชผักสวนครัว และการดูแลรักษาพืช ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างรายได้จากการเกษตรได้
- **สถานที่:** โรงเรียนที่จัดกิจกรรมการปลูกพืชผักสวนครัว

๓) การเสริมสร้าง สนับสนุน และแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการขอรับรอง

มาตรฐานวิชาชีพ

๑. **กรมแรงงานเชียงราย** - มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดอบรมการทำอาชีพเสริมให้แก่ผู้เรียน
๒. **สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงราย** - เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างความร่วมมือในการขอรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
๓. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา** - มีการร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ
๔. **หน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ** - มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาชีพอื่นๆ เพื่อเตรียมเอกสารและข้อเสนอในการขอรับรอง

๘.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ขาดทักษะและความรู้: นักเรียนยังขาดทักษะในการปฏิบัติงานจริงและความรู้ที่จำเป็นในการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีเท่าที่ควร	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและชัดเจนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานต่างๆ	การเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะ: ผู้เรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติที่ช่วยเพิ่มทักษะและสมรรถนะให้แก่ตนเอง
การขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ: มีการขาดแคลนผู้สอนที่มีความรู้และทักษะเฉพาะทางในการอบรมอาชีพ ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	จัดกิจกรรมร่วม เช่น การสัมมนาและการประชุม - เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการทำงานร่วมกัน	ความรู้ด้านอาชีพ: นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถในด้านอาชีพมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริมได้
งบประมาณที่ไม่เพียงพอ: งบประมาณในการจัดกิจกรรมและการฝึกทักษะอาชีพมีความจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	แสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ร่วมที่ได้จากการร่วมมือ - การเน้นย้ำถึงประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับจากการทำงานร่วมกัน	การถ่ายทอดความรู้: นักเรียนสามารถนำความรู้มาถ่ายทอดให้เพื่อนและรุ่นน้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้
การขาดการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง: นักเรียนไม่ได้รับการฝึกปฏิบัติอย่าง	สร้างระบบการประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง - เพื่อให้	การเข้าถึงทรัพยากรการศึกษา: ผู้เรียนจะสามารถเข้าถึงทรัพยากร

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ต่อเนื่อง ทำให้ขาดความชำนาญและทักษะที่จำเป็นในการทำงานจริง	สามารถติดตามและปรับปรุงกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก: ขาดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานหรือองค์กรที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเรียนรู้และการออกประกาศนียบัตร	จัดการความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง - การเตรียมความพร้อมและการจัดการกับความต้านทานที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง	การพัฒนาทักษะชีวิต: นักเรียนจะเกิดทักษะชีวิตและสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมถึงการมีอาชีพเสริมเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่
ปัญหาด้านการเข้าถึงข้อมูล: ขาดการเข้าถึงข้อมูลและเครือข่ายสนับสนุนที่สามารถช่วยในการพัฒนาทักษะอาชีพ	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย - เพื่อให้การเรียนการสอนมีความทันสมัยและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น	การสร้างรายได้: ผู้เรียนจะสามารถสร้างรายได้แก่ครัวเรือนและชุมชนได้จากการพัฒนาทักษะอาชีพ
	เสริมสร้างความรู้และการยอมรับในระดับสากล - การสร้างความเข้าใจและการยอมรับมาตรฐานในระดับสากล	การวางแผนเส้นทางการศึกษาและอาชีพ: นักเรียนจะได้ค้นหาคำถามถนัดและวางแผนเส้นทางการศึกษาต่อและการมีงานทำ
	เพิ่มทรัพยากรและการสนับสนุนที่เพียงพอ - เพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ	
	ฝึกทักษะอาชีพที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - การมุ่งเน้นการฝึกอบรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	
	สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอ - เพื่อให้การเรียนรู้และการฝึกอบรมมีความต่อเนื่องและมีคุณภาพ	

๘.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง:** การมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง สถานประกอบการ และชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- การพัฒนาหลักสูตรที่ตรงตามมาตรฐาน:** การออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและเนื้อหาการทดสอบจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็น
- การใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย:** การนำเสนอวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ การฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔. การพัฒนาระบบการประเมินที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้: การจัดทำข้อสอบและการทดสอบที่สะท้อนถึงทักษะและความรู้ที่ต้องการจะช่วยให้การวัดผลมีความแม่นยำ
 ๕. การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองระบบการวัดผลและประกาศนียบัตรจะช่วยให้เพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับระบบ
 ๖. การติดตามและประเมินผล: การติดตามผลและประเมินการดำเนินงานเพื่อให้การจัดทำระบบเป็นไปตามมาตรฐานจะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาระบบได้อย่างต่อเนื่อง
- การรวมกันของปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้การ

๘.๕ ข้อเสนอแนะ

๑. การสร้างความเข้าใจ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล รวมถึงการรับรองการเรียนอาชีพ
๒. การออกแบบระบบการวัดผลที่โปร่งใส: ควรสร้างระบบการวัดผลที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน
๓. การอบรมผู้สอนและผู้ประเมิน: จัดให้มีการอบรมเพื่อให้ผู้สอนและผู้ประเมินมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเกณฑ์การประเมินอย่างถูกต้อง
๔. การประสานงานกับสถานประกอบการ: ควรมีการประสานงานกับสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพต่างๆ เพื่อให้ใบประกาศนียบัตรได้รับการยอมรับและสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง
๕. การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง: มีระบบการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอให้ทันสมัยและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
๖. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน: ใช้แรงจูงใจและสิ่งจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมุ่งมั่นและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

๘.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ไม่มี